

Ny i ringen

www.nkk.no

- for deg som ikke har vært på utstilling før

Foto: Thomas Haugersveen.

**Norsk
Kennel Klub**

HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Utstilling og utstillingssystemet

Hvorfor utstilling?

Utstillinger avholdes for at hundeeiere, oppdrettere og raseklubber skal få rede på hvordan den enkelte rasen har utviklet seg i henhold til dens rasestandard. Når man skal kjøpe en hund av en bestemt rase, ønsker man at den skal se ut slik som rasen gjorde i den hundeboken man fant den omtalt. Alle hunder blir selvfølgelig ikke like som "to dråper vann", men rasestandarden forteller om hvordan den aktuelle rase skal se ut - og det er på bakgrunn av dette at dommeren gjør sin vurdering.

I raseavl er det viktig at hundene har de egenskapene rasen skal ha. På den måten vet du som valpekjøper ganske mye om det du kan forvente av nettopp din hund. I utstillingsringen bedømmes hundene ut i fra rasebeskrivelsen. For noen raser er det også andre prøver som vurderer spesielle bruksegenskaper, som jakthundprøver, fuglehundprøver, bruksprøver osv.

Hundeutstillinger er svært viktig for å bedømme resultatet av avlen. Godt konstruerte hunder vil kunne fungere langt bedre enn hunder som har dårlig konstruksjon. Mange skjelettproblemer og slitasjelidelser skyldes nemlig at hundene er for dårlig konstruert, og slike hunder vil ofte fungere dårlig i samfunnet. Den viktigste bruks-egenskapen hos norske hunder er nemlig at den skal kunne fungere som familiehund, både mentalt og på turer i skog og mark.

For mange er også hundeutstilling en spennende hobby, både når det gjelder selve konkurransen og miljøet omkring. Her treffer du andre hundeeiere som du kan utveksle erfaringer med, du får sett andre hunder av din egen rase og andre raser og du blir kjent med mennesker som også har interesse for hund.

Når og hvor kan du delta?

Hunden må ha fylt 9 måneder for å kunne delta på utstilling. Før hunden har nådd utstil-

Foto: Thomas Haugersveen.

lingsalder, kan den delta på valpeshow. Her er det to klasser: 4-6 måneder og 6-9 måneder. Det kan være en fin trening både for hunden og deg å delta på valpeshow.

Oversikt over alle utstillinger finner du under "Utstilling" og "Terminliste for utstillinger" på www.nkk.no. Terminlisten omfatter alle de offisielle utstillingene som arrangeres i Norge i løpet av året. Som det fremgår av terminlisten, arrangeres enkelte utstillinger for noen få raser, mens andre er større arrangementer for flere raser i flere grupper. (Gruppe 1 = bruks-, hyrde og gjeterhunder, gruppe 2 = schnauzer, pinscher, molosser og sennenhunder, gruppe 3 = terriere, gruppe 5 = spisskunder, gruppe 6/4 = dachs-, drivende og sporhunder, gruppe 7 = stående fuglehunder, gruppe 8 = apporterende hunder, gruppe 9 = selskaphunder og gruppe 10 = mynder.)

Samtlige utstillinger arrangert av Norsk Kennel Klub omfatter alle raser, og de er også internasjonale (det vil si at CACIB kan deles ut).

Det er også mulig å delta på utstillinger i utlandet. Opplysninger må da innhentes fra det aktuelle lands kennelklubb.

Hvilke krav stilles?

1. Norske hunder må være registrert i Norsk Kennel Klub (eller i register anerkjent av NKK). Hundens registreringsnummer skal oppgis på påmeldingsblanketten. Ved bruk av elektronisk påmelding vil navnet på hunden din komme fram når du taster inn registreringsnummeret. Registreringsnummeret finner du på stamtavlen.
2. Hundens eier bør være medlem i en av Norsk Kennel Klubs medlemsklubber for å få medlemspris - denne er halv pris av det ikke-medlemmer betaler
3. Alle hunder født etter 1. januar 1998 må være ID-merket.
4. Hundens vaksinasjonspapirer må være i orden. Hunder må være vaksinert mot valpesyke og attest må kunne framvises.
 - Hund under ett års alder: Hunden må være minimum 10 uker ved siste vaksinasjon.
 - Hund over ett års alder: Hunden skal ►

En utstillingskritikk forteller ikke om vår hund vil kunne gi gode avkom - den forteller hvordan hunden ser ut i forhold til rasebeskrivelsen. Vår hund er et resultat av den avl som har vært foretatt.

Klasseinndeling

- **Juniorklasse (JK):** 9-18 måneder (kan ikke få CACIB)
- **Unghundklasse (UK):** 15-24 måneder
- **Åpen klasse (AK):** Fra 15 måneder (må ikke være norsk champion)
- **Bruksklasse (BK):** Denne klassen er for jaktprøvepremierte hunder i gruppe 5, 6 og 7 fra 9 måneders alder (ikke championer). Certifikat kan deles ut for raser fra alt. 1 til beste hund som ikke er fullcertet. Fullcertet er hund som er tildelt nødvendig antall sertifikater for oppnåelse av championatet, men som ikke oppfyller prøvekravene til championatet.
- **Bruksklasse (BK):** Hund (også norsk utstillingschampion - N Uch) som er premiert eller har bestått rasespesifikk bruks-/jaktprøve kan delta i denne klassen.
- **Championklasse (CHK):** Obligatorisk for norsk utstillingschampion - N Uch (unntatt Brukshundklasse). Utenlandske champions kan også delta i denne klassen.
- **Veteranklasse (VK):** Åpen for hunder som har fylt 8 år. Hundene i denne klassen konkurrerer ikke om CACIB.

være vaksinert ved minst 10 måneders alder og deretter skal siste vaksinasjon være utført for maksimum 3 år siden.

- Ved førstegangsvaksinasjon må det ha gått minimum 2 uker fra vaksinasjonsdato. Det anbefales at deltakende hunder også er vaksinert mot parvovirusinfeksjon og parainfluenza (kennelhoste).
5. Påmeldingsfrist til utstillingen må overholdes. Likeledes må påmeldingsavgiften være betalt i rett tid! (hvor stor påmeldingsavgiften er, vil du få opplyst ved henvendelse til den arrangerende klubb).
 6. Til NKKs utstillinger kan du melde på elektronisk. Denne tjenesten finner du på NKKs webside (www.nkk.no).

Til andre utstillinger bruker du "påmeldingsblankett til utstilling" som du kan finne på NKKs nettsider - eller du kan også få den tilsendt ved henvendelse til den klubb som arrangerer utstillingen. Vær oppmerksom på at det er den klubb som arrangerer utstillingen som skal ha din utfylte påmelding og din påmeldingsavgift tilsendt.

Når du fyller ut en påmeldingsblankett må hunden meldes på i riktig klasse. Vær klar over at noen av klassene overlapper hverandre med tanke på hundens alder, slik at du selv kan velge hvilken klasse som passer best for din hund. Er du usikker, rådfør deg med oppdretteren din.

» Se NKKs utstillingsregler for detaljert oversikt over hvilke raser som har brukskrav og hvilket alternativ de tilhører.

Utstillingsreglene finner du på www.nkk.no.

Brukshundklassene

BK. Alt I: Jaktprøvepremierte hunder (dvs. min. 3. premie på jaktprøve)

Gr. 5: Jagende og halsende hunder.

Gr. 6: Drivende hunder.

Gr. 7: Stående hunder unntatt bracco italiano, drechtsche patrijshond, gammel dansk hønsehund, italiensk spinone, stabyhoun, ungarsk vizsla.

BK Alt II:

Gr. 1: Australsk kelpie, belgiske fårehunder, beauceron, border collie, bouvier des ardennes, bouvier des flandres, briard, picard, pyreneiske gjeterhunder, schäferhund, tsjekkosllovakisk ulvehund.

Gr. 2: Boxer, dobermann, hovawart, leonberger, newfoundlandshund, riesenschnauzer, rottweiler.

Gr. 3: Lavbente terriere.

Gr. 4: Samtlige.

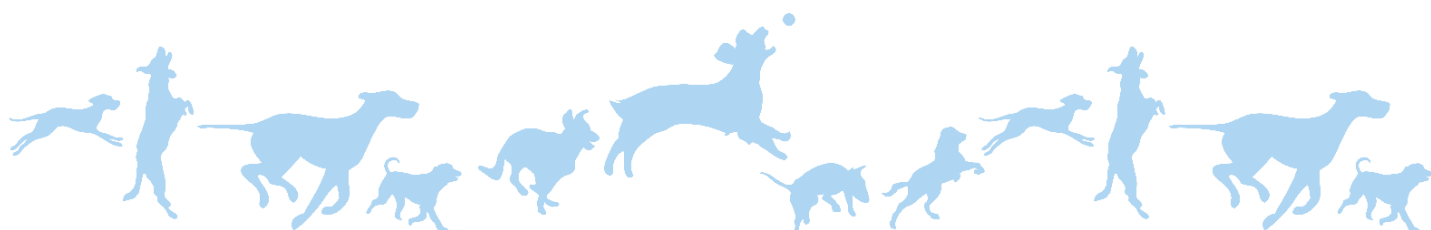
Gr. 5: Alaskan malamute, etnahund, faraohund, grønlandshund, podengo portuguese, podenco ibicenco, samojedhund, siberian husky.

Gr. 6: Samtlige raser unntatt black and tan coonhound, dalmatiner, otterhund, rhodesian ridgeback og raser i BK alt. 1.

Gr. 7: Bracco italiano, drechtsche patrijshond, gammel dansk hønsehund, italiensk spinone, stabyhoun, ungarsk vizsla.

Gr. 8: Samtlige raser unntatt amerikansk cocker spaniel, kooikerhund, lagotto romagnolo, portugisisk vannhund, spansk vannhund.

Gr. 10: Samtlige raser

Verdt å vite før du stiller ut

Handling kaller man den måten utstilleren viser hunden sin på. Handling er viktig for å vise hunden din fra dens beste side.

Utstillingskondisjon

Møt opp med en hund som er velstelt og ren. Pelsen bør være på sitt beste. Kontakt din oppdretter eller raseklubb for å få råd og veiledning i hvilket pelsstell din hund trenger. God pelskondisjon gir et pent ytre, men det som befinner seg under pelsen er minst like viktig. En hund som er for tykk eller tynn vil kunne bli satt ned i premiegrad. Fedmen vil kunne innvirke på hundens bevegelser.

Tennene skal være rene og fri for tannsten. Klørne skal også jevnlig være klippet. Dette gjelder forøvrig ikke bare når den skal på utstilling.

Bevegelser

Hvordan hunden beveger seg er meget viktig. Tren på å gå i riktig tempo. Den skal gå

med god flyt, ikke galoppere, men trave jevnt. Hopp og sprett er ikke ønskelig, da dette gjør det vanskeligere å vurdere hundens bevegelser. Den aller beste trening får du ved å trene sammen med andre eiere og deres hunder. Ta kontakt med din rases spesialklubb eller din lokale hundeklubb for å få rede på om det arrangeres utstillingstrening der du bor.

Å kunne vise seg til sin fordel

Når dommeren skal skrive kritikk på hunden, er det ønskelig at den skal kunne stå pent og vise seg best mulig. Dette oppnår du best dersom du har trent hunden til å stå pent og fokusere på deg. Den skal være oppvakt, men må ikke bli så ivrig at den hopper opp på deg.

Ikke alle hunder "shower" (det vil si viser seg med naturlig sjarm), de er derimot langt mer opptatt av det som foregår rundt dem. Å delta på ringtreningskurs kan være en fin måte å lære dette på. Vær imidlertid oppmerksom på at "dobbelthandling" er forbudt! Dette ►

Foto: Thomas Haugersveen.

betyr at det ikke må stå en "medhjelper" utenfor ringen og påkalle seg hundens oppmerksomhet.

Alle hunder må kunne tåle at dommeren ser på kropp og tenner. Dommeren skal også sjekke at hannhundene har to testikler på plass, så venn hunden til å bli tatt på sine edlere deler også. En del av de mindre hunderasene blir av praktiske grunner plassert på bord for at dommeren skal kunne bedømme dem. Det er selvsagt en forutsetning at hunden er vant til dette også på forhånd.

Det er forskjellige tradisjoner for hvordan de enkelte rasene blir vist. Noen vises i lang line, slik at de kan stille seg opp selv. Andre kan bli stilt i stram line der hode og hale blir holdt oppe. Andre igjen vises i slakk line, men med handleren (utstilleren) foran hunden.

Når hunden vises skal den stå med "ett ben i hvert hjørne", det vil si at forbena skal stå parallelt (sett forfra), og potene skal peke rett forover - bakbena skal også være parallelle (sett bakfra), og bakbena skal være plassert

litt lengre bakover enn rett under kroppen. For å lære hvordan akkurat din rase skal stå for å vise seg best mulig, er raseklubben eller oppdretteren beste rådgiver. Du kan også besøke nettsiden til klubben hvor man ofte finner resultater fra utstillinger med bilder, der kan du se hvordan hundene står.

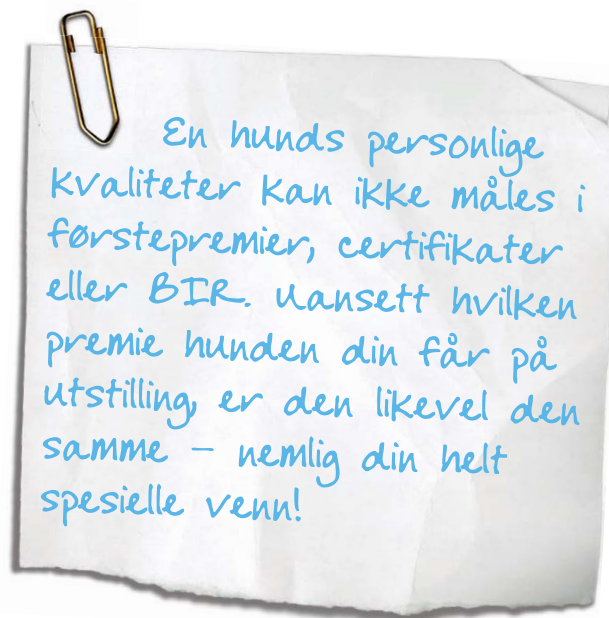

Foto: Thomas Haugersveen.

Din hund skal stilles ut

Påmeldingsfristen til en utstilling går vanligvis ut fire uker før utstillingsdato. Både påmeldingsskjema og påmeldingsavgift skal da være sendt til den klubb som arrangerer utstillingen (som regel poststemplett senest på fristdatoen). Til NKK-utstillinger kan du melde på elektronisk.

Rundt en uke før utstillingsdato vil du motta hundens deltakernummer (som også er hundens nummer i utstillingskatalogen) fra utstillingsarrangøren. Du mottar også et brev om hvor utstillingsplassen er, veibeskrivelse, hvor mange hunder som deltar av de enkelte raser, samt oppmøtetid for din rase. Oppmøtetid er den tiden du må overholde, det er den tiden du skal være klar ved ringen til å bli bedømt. Bedømmelsen kan ikke starte før forhåndsannonisert oppmøtetid, men det kan også hende at du må vente litt ekstra. Så vær klar over dette. Oppmøtetid er orienterende, ikke eksakt.

Til utstillingen tar du med

Hundens vaksinasjonsattest, vann, vannkopp, samt hundens kam og børste slik at du kan fiffe den litt opp rett før dere går inn i ringen. Vær klar over at det er forbudt å bruke midler som endrer farge eller struktur på hundens pels, nese eller hud (såkalt "faking") og bruke medisin eller andre middel som har virkning på hundens prestasjon ("doping").

Du kan også ha et bur til hunden din hvor den kan slappe av før dere skal i ringen. Det skal være trygt og behagelig å vente i buret, så hunden må være vant til dette! Hunder vises som regel i utstillingsbånd, skaff deg et som passer til hundens pelsfarge og ikke virker forstyrrende.

Du selv kan trenge en campingstol, det kan gå flere timer før dere er hjemme igjen. Utstillingshallene har som regel en kafeteria hvor du kan kjøpe forfriskninger til deg selv. Ofte kan det være smart å ha kontanter til betaling ►

Foto: Thomas Haugersveen.

av både kaffe, katalogen og parkeringsavgiften.

Du ankommer utstillingen

Forhåpentligvis har du beregnet rikelig tid, slik at du har god tid til parkering samt tid til å finne frem til den riktige utstillingsringen. Både hunden og du selv trenger også tid til å roe dere litt ned i de nye omgivelsene før dere skal inn i ringen.

Det anbefales å kjøpe utstillingskatalog når du ankommer utstillingen. Rasene skal være oppført i et register med sidehenvisning til hvor de er ført opp. Din hunds katalognummer (det tilsendte nummer) gjør det også lett for deg å finne fram til riktig side i katalogen. Her vil du se i hvilken klasse din hund skal delta i, og du vil av numrene se hvor mange som skal stå foran eller bak din hund i ringen når dere skal inn til bedømmelse. Er det noe feil, noe som ikke stemmer eller ting du lurer på, ta kontakt med utstillingens sekretariat.

Din utstillingsring

På utstillingsområdet skal ringene være tydelig merket. Et tidsskjema som forteller om når den enkelte rase forventes å skulle bli bedømt, skal være hengt opp ved ringen. Men husk at det er fremmøtetiden du har fått oppgitt i brev fra arrangøren som er den du alltid må overholde. Tidsskjemaet er kun ment som orienterende. Følg med på hva som skjer i ringen og om de raser som er før din er i rute i henhold til tidsskjemaet. Kommer du inn før beregnet tid, eller blir det forsinkelser?

Hundens katalognummer fester du på deg ved hjelp av sikkerhetsnål eller nummerlappholder. Dersom det er flere som skal i ringen før deg, hold øye med dem og lær ved å observere hva de gjør. Gjør de siste forberedelsene når du ser at det snart er deres tur. Børst gjennom pelsen, sjekk at båndet sitter riktig, nummerlappen vises tydelig og gjør deg klar ved ringen. Ringsekretæren roper opp alle deltakernumre som skal i hver klasse. Hør på hva hun/han sier for å få vite når det er din tur.

Bedømmelsen

All bedømmelse skjer rasevis. Først dømmes hannhunder klasse for klasse: Junior-, unghund-, åpen-, bruks-, champion- og veteranklasse. Tispene dømmes i samme rekke-

følge etterpå.

Alle klassens hunder blir kalt inn i ringen samtidig, slik at dommeren får anledning til å danne seg et førsteinntrykk av hundene, både i stående posisjon og i bevegelse. Først stilles alle sammen på rekke og rad i stigende rekkefølge etter katalognummer. Allerede fra den første oppstillingen danner dommeren seg et bilde av hunden din, så vær nøye og bruk tid på å stille opp hunden din pent. Så ber dommeren deg om å gå "en runde", det vil si at alle beveger seg etter hverandre rundt i ringen.

Neste steg er å bedømme en og en hund enkeltvis. Du kan bli bedt om gå trekant (du beveger deg i en tenkt trekant med dommeren stående i et "hjørne". Slik kan dommeren se hunden din både bakfra, fra siden og forfra). Noen ganger blir du bedt om å gå opp og ned, det vil si et stykke i retning fra dommeren og tilbake for at dommeren skal kunne se hunden bak- og forfra i bevegelse. Til slutt stiller du hunden opp i utstillingsposisjon foran dommerbordet, mens dommeren dikterer kritikken til skriveren og bestemmer kvalitetsgraden. Ringsekretæren vil ved sløyfeutleveringen fortelle om du er ferdig for dagen, eller om du skal inn i ringen igjen. Spør hvis du er usikker.

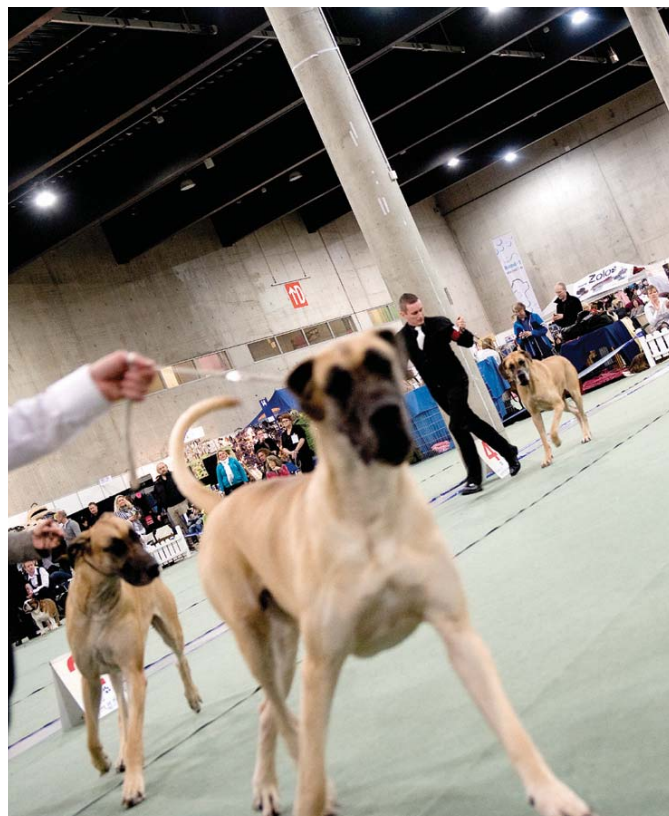

Foto: Thomas Haugersveen.

Premieringer og sløyfer

Kvalitetspremiene

- Excellent (rød sløyfe),
- Very good (blå sløyfe),
- Good (gul sløyfe),
- Sufficient (grønn sløyfe)
- 0. premie i kvalitetsklasse (grå sløyfe)
- KIP ("kan ikke premieres") (brun sløyfe)

Alle (med unntak av de som har fått Excellent/rød sløyfe) får utdelt sine kritikker og skal ikke inn i ringen igjen. De med rød sløyfe skal bli igjen for konkurranseklassen og blir plassert:

- 1. plass (rød sløyfe),
- 2. plass (blå sløyfe),
- 3. plass (gul sløyfe),
- 4. plass (grønn sløyfe).

Hunder som oppnår rosa sløyfe; CK (certifikat-kvalitet) i konkurranseklassen skal inn senere i BHK (Beste hannhundklasse)/ BTK (Beste

tispeklasse). Det er i Beste hannhund/tispeklassen (BHK/BTK) det konkurreres om Certifikatet (cert, som det kalles muntlig, og er nasjonalfarget sløyfe).

Det kan kun utdeles ett hannhund-cert og ett tise-cert per rase. Certene trenger du for å senere bli champion. Et cert betyr at dommeren mener at hunden din er bra nok til å bli champion.

Vinneren av BHK-konkurransen skal konkurrere mot beste tise fra BTK. Vinneren av denne siste konkurransen blir BIR (best i rasen) og får en sløyfe som er rød og gul. Den andre blir BIM (best i motsatt kjønn) og får en sløyfe som er grønn og hvit. Ved Norsk Kennel Klubs utstillinger, som er internasjonale utstillinger, kan vinner av BHK og vinner av BTK tildeles CACIB (innstilling til internasjonalt sertifikat). Den nærmest påfølgende i rekken (som oppfyller kravene) kan tildeles res. CACIB. Hunder som deltar i juniorklasse, veteranklasse og ►

» Hvilke regler som gjelder for at din hund skal kunne oppnå internasjonalt championat kan du lese om i championatreglene på www.nkk.no.

Foto: Thomas Haugersveen.

andre under 15 måneders alder konkurrerer ikke om CACIB.

Etter at rasen er ferdig bedømt kan det være oppført avlsklasse(r) i katalogen. Dette vil si at en deltagende hannhund eller tisper kan ha fire avkom som har vært bedømt ved utstillingen. Dersom din hund er et avkom etter en slik hund, vil det være naturlig at oppdretteren/eieren av hunden spør deg på forhånd om å stille.

Det kan også være oppdretterklasse(r) til bedømmelse. En oppdretterklasse behøver ikke å være oppført i katalogen, men det må være

påmeldt fire hunder til bedømmelse som kommer fra samme oppdretter. Når det gjelder deltagelse i oppdretterklasse, bør oppdretter selv gi beskjed til sine deltagende valpekjøpere dersom de skal vente til rasen er ferdig bedømt.

Ved utstillinger som har med flere raser vil det etter rasebedømmelsene bli arrangert gruppefinaler innen de gruppene som rasene er inndelt i. Fire hunder i hver gruppe blir plassert. Vinneren av hver gruppe blir Best i gruppen (BIG). Disse igjen møtes i den store finalen og utstillingens siste konkurranse: BIS (Best In Show).

Det gamle systemet		Det nye systemet	Gjelder fra 01.01.2011
CK	1. premie	Excellent	CK
	2. premie	Very good	
	3. premie	Good	
	0 premie	Sufficient	
	KIP	0 premie	
		KIP	

Klasse	Kvalitets- bedømming	Konkurrans- bedømming	Kvalitets- priser	Konkurrans- bedømming	Kvalitets- priser	Konkurrans- bedømming	Konkurrans- bedømming	Konkurrans- bedømming
Valpekasse (ikke offisiell klasse) 4-6 mnd. 6-9 mnd.	Hunder med Excellent går videre til konkurrans- bedømming.	Hundene sammenlignes og plasseres 1-4. 1. plass 2. plass 3. plass 4. plass Uplassert Diskvalifisert Kan ikke bedømmes	I konkurranseklassene forekommer også kvalitetspriser CK	Hund som er tildelt CK konkurrerer videre om beste hannhund/tispe	Certifikat og reserve-C- certifikat deles ut i beste hannhund- og tispeklasse. Tispe og hannhund konkurrerer hver for seg. Erikkelle raser har krav på godkjent bruks- eller jaktundprøve for å beholde certifikat eller reservecertifikat.	Rasens beste tispe og hannhund sammenlignes. Vinneren blir Best i rasen (BIR) og den andre blir Best i motsatt kjønn (BIM).	Vinnerene fra rasegruppene møtes og plasseres 1-4. Vinneren får tittelen Best in Show (BIS)	
Juniorklasse 9-18 mnd.	Excellent Very good Good Sufficient 0 premie KIP	1. plass 2. plass 3. plass 4. plass Uplassert	CK Uten CK					
Unghundklasse 15-24 mnd.	Excellent Very good Good Sufficient 0 premie KIP	1. plass 2. plass 3. plass 4. plass Uplassert	CK Uten CK					
Åpenklasse Fra 15 mnd. og eldre.	Excellent Very good Good Sufficient 0 premie KIP	1. plass 2. plass 3. plass 4. plass Uplassert	CK Uten CK	Beste hannhund / tispe	Cert Reserve-cert Certifikat CACIB Reserve-CACIB Internasjonalt certifikat	Best i rasen BIR Best i motsatt kjønn BIM	Best i gruppen BIG	Best in Show BIS
Bruksklasse Fra 15 mnd. og eldre.	Excellent Very good Good Sufficient 0 premie KIP	1. plass 2. plass 3. plass 4. plass Uplassert	CK Uten CK					
Champion- klasse Fra 15 mnd. og eldre.	Excellent Very good Good Sufficient 0 premie KIP	1. plass 2. plass 3. plass 4. plass Uplassert	CK Uten CK					
Veteranklasse 8 år og eldre.	Excellent Very good Good Sufficient 0 premie KIP	1. plass 2. plass 3. plass 4. plass Uplassert	Uten CK				Beste veteran med Excellent fra hver rase møtes og konkurrerer om utstillingens beste veteran.	

Finalekonkurransen (Uoffisielle konkurranser)

Hund til
nytte og glæde